

عنوان مقاله:

پیوندهای کلانشهری و تحولات کالبدی- فضایی روستاهای پیرامون مطالعه موردی: دهستان محمدآباد کرج

محل انتشار:

فصلنامه مسکن و محیط روستا، دوره 34، شماره 150 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

حسن افرخته - *kharazmi University*

فرهاد عزیزپور - *kharazmi University*

محدثه زمانی - *kharazmi University*

خلاصه مقاله:

روابط و تعاملات گسترده و متنوع روستایی - شهری به شکل جریان جمعیت، کالا، سرمایه، اطلاعات، نوآوری و عقاید اثرات مهمی بر سکونتگاه های انسانی می گذارد. بسیاری از تحولاتی که در شهرها و روستاها پدید می آید، نتیجه میزان و چگونگی این تعاملاتی است که بین این فضاها وجود دارد. هدف از انجام این پژوهش، بررسی عوامل و مکانیزم های تاثیر گذار بر پیوندهای روستایی - شهری میان کلانشهر کرج و روستاهای پیرامونی و تاثیر این پیوندها بر فضای روستایی در چارچوب رویکرد شبکه منطقه ای است. جامعه آماری پژوهش را ۱۱ روستای دهستان محمدآباد تشکیل می دهند که از این میان شش روستا با استفاده از روش تخمینی به عنوان نمونه موردی تحقیق برگزیده شده اند. همچنین با توجه به هدف تحقیق، از بین خانوارهای روستاهای منتخب، ۳۴۲ خانوار به عنوان نمونه با استفاده از فرمول کوکران تعیین گردیده اند. نمونه های تحقیق (اعم از روستا و خانوار) به ترتیب با استفاده از روش های نمونه گیری فاصله ای و تصادفی انتخاب شده اند. جمع آوری اطلاعات در این مقاله بر مبنای مطالعات کتابخانه ای و میدانی صورت گرفته است. در بررسی های میدانی با استفاده از فنون پرسشگری و مشاهده و ابزاری همچون پرسشنامه و کارت مشاهده داده ها و اطلاعات مورد نیاز گرد آوری گردیده است. در تجزیه و تحلیل اطلاعات نیز از آمار توصیفی و استنباطی، تکنیک TOPSIS و ابزار نرم افزاری SPSS بهره گرفته شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد که جریان های فضایی به ویژه جریان سرمایه و مردم (جمعیت) که زمینه تعاملات روستایی - شهر قدرتمندی را در ناحیه مورد مطالعه فراهم نموده، تحول کالبدی - فضایی (نظام کاربری اراضی، مسکن و ...) در این ناحیه را نیز در پی داشته است. ولی این تحولات در همه ابعاد و همه روستاهای ناحیه مثبت نبوده و تحولات منفی را نیز (نظیر تغییر کاربری اراضی زراعی و باغی، گسترش الگوی مسکن شهری) در پی داشته است. در واقع، عدم وجود برنامه ریزی توسعه فضایی برای نظم دهی به چگونگی روابط و پیوندها و به دنبال آن کم توجهی به نقش شهر کرج و روستاهای پیرامونی، موجب شده تا نتوانیم جریان های و عوامل شکل دهنده و تاثیر گذار بر این پیوندها را طوری هدایت کنیم که زمینه ساز توسعه در این ناحیه باشد.

کلمات کلیدی:

spatial planning, metropolitan linkages, spatial flows, Karaj Metropolitan, rural settlement network, the physical- spatial change, پیوندهای کلانشهری، جریان های فضایی، کلانشهر کرج، روستاهای پیرامونی، تحولات کالبدی - فضایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1479836>

